

Els dos tenors

PILAR RAHOLA
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 13.09.07

La transmutació deu ser una tècnica que dominen, amb precisió, els grans animals polítics. Consisteix a deixar la poltrona i convertir-se en éssers loquaços, amb una gran capacitat per aconsellar els col·legues, per renyar els companys i per liderar els perplexos terrícoles. Evidentment, tota transmutació implica una bona dosi d'amnèsia, una autoestima considerable i la convicció que un pot aconsellar els seus successors, cosa que mai hauria fet quan manava. Deu ser una qüestió de perspectiva, però aquests últims dies el duo **Pujol-Maragall** s'ha convertit en una parella fantàstica, amb un valor intrínsec que deriva de la comoditat que es té al sofà de la jubilació, a recer de les pedregades de la guerra política, alliberats de la responsabilitat que en el passat va lligar les seves voluntats i potser els seus somnis.

¿És aquest el paper d'un expresident, el de portaveu dels somnis, el de martell de les consciències? ¿Un president que acaba de deixar el càrrec es pot permetre reinventar-se fins al punt d'exigir *a posteriori* el que mai es va exigir a si mateix? I, més mordaçment, ¿és innata a l'expresidència la derivada essencial-patriòtica? En qualsevol cas, no deixa de ser curiós que tant **Pujol** com **Maragall** (**Pasqual** sempre va *pujolejar*) hagin estat pragmàtics *campós* quan governaven, i en la jubilació es tornin heroics *maciàs*. **Bismarck** en el càrrec i **Bolívar** al sofà. Personalment, no crec que aquest sigui el paper de les seves notables veus públiques, en primer lloc perquè parteixen de biografies massa pesades per oblidar-se'n tan ràpidament.

Segon, perquè les polítiques actuals són la conseqüència de les seves accions presidencials, i qualsevol crítica dels honorables necessita un notable exercici de cinisme per poder ser creïble. ¿**Pujol** pot parlar alegrement del "tancament de caixes", precisament ell que va fer de la negociació de caixes l'eix central de la seva activitat política? ¿**Maragall** pot alliçonar-nos sobre l'Estatut i la Constitució, ell que ens va deixar el pesat llast estatutari, més semblant a una mona de Pasqua que a un text utilitari? Sincerament, no ho crec. I per no creure-ho, fins i tot em sembla lleig.

¿Quin seria, llavors, el rol dels expresidents? La llunyana perspectiva, la reflexió de fons, més enllà de les contingències quotidianes, la pulcritud de no complicar la vida als propis, no coquetejar amb els aliens i entendre que la jubilació és l'art budista de la contemplació. Es tracta d'assumir el prefix del càrrec, i entendre que un *ex* dóna ales tant com marca uns límits. Pot ser que aquest sigui el problema. Que els dos es van oblidar que el seu càrrec porta un prefix.